

ВАСИЛЕНКО Н.К.

студентка 3-го курсу спеціальності “Правознавство” ВСП «Новокаховський агротехнологічний коледж ТДАТУ», м. Нова Каховка

СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ СТУДЕНТСЬКОГО САМОВРЯДУВАННЯ В УКРАЇНІ

Сьогодні українська нація прагне побудувати правову державу та громадянське суспільство. Це можливо зробити, створивши ефективну систему вищої освіти, з реальною реалізацією студентством законних прав, свобод та інтересів у закладах освіти.

Побудова ефективної системи студентського самоврядування значно підвищить рівень освіти та зумовить формування справжніх конкурентоспроможних фахівців як на теренах України, так і за її межами.

Актуальність цього питання обумовлена перш за все тим, що не існує стандартної моделі самоврядування в закладах освіти, звідси, на мою думку, самоврядування, як соціальна модель, потребує детального вивчення та аналізу для можливості удосконалення будь-якої конкретної системи студентського самоврядування.

Метою роботи є виконання детального аналізу найпоширеніших форм студентського самоврядування та на його основі розробити власні пропозиції, щодо покращення стану студентського самоврядування у своєму навчальному закладі.

Вчені та правники визначають, що студентське самоврядування - це добровільна участь студентів у розробці та вирішенні завдань, що стосуються організації всіх сторін життєдіяльності навчального закладу: навчання, наукової роботи, дозвілля, побуту студентів.[6, с. 18-21]

Україна вступила в Болонський процес, і тепер обов'язковою умовою акредитації та атестації навчальних закладів стала наявність системи виховної роботи, в тому числі наявність органів студентського самоврядування.[5, с. 33] Проте, на превеликий жаль, існує дуже багато навчальних закладів, у яких органи студентського самоврядування діють формально і по суті являються просто даниною традиції. Потрібно відійти від адміністративної моделі побудови співпраці між керівництвом навчального закладу та студентством, за якою органи студентського самоврядування переважно відіграють лише роль реалізатора непопулярних рішень адміністрації навчального закладу.

Величезною проблемою на шляху ефективного розвитку студентського самоврядування є законодавство України, в якому немає зазначених чітких положень, які регулюють співробітництво цього органу з адміністрацією навчального закладу.

Контрольною точкою початку мого дослідження став 1953р. – рік заснування мого коледжу. В той час у всіх навчальних закладах на території колишнього Радянського Союзу діяла однакова система студентського самоврядування. І мій коледж не виняток. Тут діяла комсомольська організація студентів, яка керувалася принципами комуністичної партії та слідувала її ідеології. Тоді система студентського самоврядування виглядала так:

Було проведено бесіди з кількома представниками тогочасної системи студентського самоврядування. Була вражена наскільки ці люди захоплено розповідали про ті часи. На основі їх розповідей, дійшла висновку, що серед студентів Радянського Союзу панував колективізм, відвертість та повага один до одного.

З розпадом СРСР комсомол втратив свою ідеологічну цінність і студенти були змушені знайти нову форму об'єднання для самореалізації та повноцінної участі в житті своїх навчальних закладів. З моменту набуття Україною незалежності студентське самоврядування набуває нової форми.

В нашій країні виділено три основні форми організації студентської діяльності:

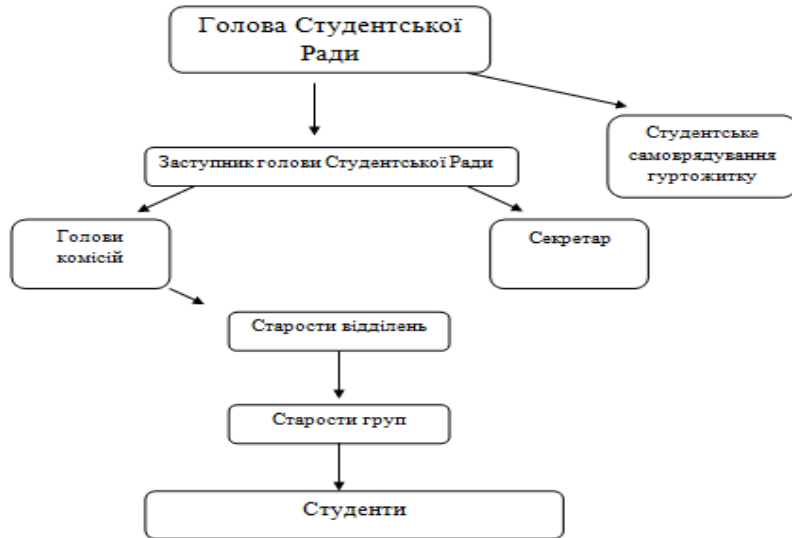
1. Студентська рада - це орган самоврядування студентів, який обирається на студентський конференції з представників навчальних груп.
2. Профспілковий комітет – єдина студентська організація, яка має юридичний статус і покликана представляти та захищати інтереси своїх членів.
3. Змішана форма - організація студентського самоврядування таким чином, що в такій системі присутня як студентська рада так і профспілковий комітет, які не залежать один від одного та мають різні обов'язки.

На практиці часто застосовуються різні варіації студентського самоврядування. Це насамперед залежить від рівня навчального закладу та чисельності студентів.

При будь-якій формі студентського самоврядування вона має бути закріплена в Статуті або Положенні навчального закладу та має бути наділена певними правами та обов'язками.

Однією з найпоширеніших сучасних форм студентського самоврядування є Студентська Рада. Я вирішила зробити аналіз даної системи на основі нашого коледжу.

Кожна з ланок даної системи виконує свої функції. Деякі інші навчальні заклади нашого рівня проявляють креативність та змінюють назви посад в органах студентського самоврядування. Проте це не сприяє підвищенню ефективності їх роботи.

Профспілка студентів – це не орган студентського самоврядування, проте я вирішила розглянути та проаналізувати таку організацію роботи студентів.

Згідно з першою статтею Закону України "Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності", професійна спілка - це добровільна неприбуткова громадська організація, що об'єднує громадян, пов'язаних спільними інтересами за родом їх професійної (трудової) діяльності (навчання). Саме наявність слова "навчання" і дає підстави для існування студентських профспілок. [1]

Змішану форму студентського самоврядування аналізовано на прикладі ННУ ім. Сухомлинського.

Система органів студентського самоврядування у цьому університеті виглядає так:

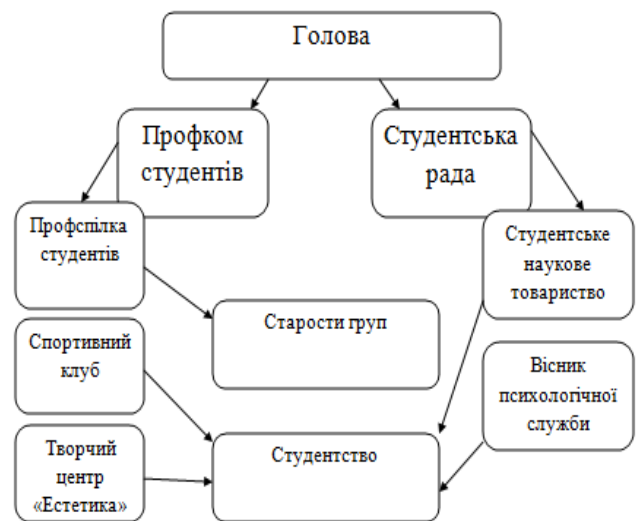
Профком студентів та Студентська Рада виконують категорично різні функції та не дублюють роботу один одного. При цьому профком не підпорядковується адміністрації, самостійно розпоряджається фінансами та діє згідно інших нормативно-правових актів. [2]

Мною було проведено опитування серед студентів стосовно ефективності та принципів роботи органів студентського самоврядування у нашому навчальному закладі у двох формах: паперовій та електронній. Цей експеримент показав, що студенти не відповідально відносяться до надрукованих анкет і відповідають формально. В електронному вигляді, коли забезпечується повна анонімність та є можливість і час подумати, активність студентів є вищою.

Проаналізувавши три основні форми самоорганізації студентів, вивчивши правову базу стосовно студентства та поспілкувавшись з різними людьми на цю тему, мені вдалося розробити певні пропозиції для можливої зміни та удосконалення роботи органів студентського самоврядування у моєму навчальному закладі.

Існує таке народне прислів'я "Якщо хочеш змінити світ, то почни з себе". На мою думку, покращивши стан студентства у своєму навчальному закладі ми внесемо свою краплину у великий океан розвитку демократії та становища студентства України.

Приємно усвідомлювати, що багато студентів прагнуть удосконалити цю сферу життя і про це свідчить захід, який саме і надихнув мене досліджувати це питання, проведений 14 вересня 2013 року Всеукраїнський круглий стіл «Студентський погляд на законодавчі реформи у сфері вищої освіти України», який зібрав більше 60 лідерів студентського самоврядування та студентських організацій з усієї держави.

Список використаних джерел:

1. Конституція України та закони України, що стосуються освіти.
2. Статути та Положення в окремих навчальних закладах.
3. Матеріал офіційного видання «Голос України», місцевої газети «Ключі».
4. «Суспільна свідомість студентства» Черниш Н.Й. Л.2001 р.

5. Вища освіта України і Болонський процес . навчальний посібник В.Г.Кремень, Тернопіль 2004 р..
6. Європейська практика студентського самоврядування в університетах України / методичні матеріали Т.Б.Буяльська 2005 р.